Kőszeg, 1918. február hó 1.-7én. 7. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 8 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

A boldogitó hit.

Nagy örömben, nagy bajban az ember Istenhez fordul. Ilyenkor a tulcsapongó érzések hullámverése fel emeli lelket a magasba még annak is, aki másküléönben nem vallásos.

A háboru sorscsapása is általában vallásosabbakká tette az embereket.

Békében a küzdelem a mindennapi kenyérét elnyomja a jobb érzést, felkölt minden aljas indulatot, szülője a bünnek, a gyalázatnak és vampirként meleg szivvérrel találkozik. Ha ez az agyvelőemésztő harc legalább a mindennapi kenyeret biztositaná!

De munka, szorgalom nem elég. Aki a szerencse kegyét nem birja, minden szorgalma és igyekezete mellett száraz kenyéren fog rágódni. Hozzájárul még a három párka, mely az elbizakodás perceiben emberi gyarlóságunkat eszünkbe juttatja, a betegség, a brutális fájdalom és az utálatos halál.

Vajha lehetséges volna ezeken segiteni! De ha agyunkat a megőrüsésig kifárasztjuk, ha az ó- és ujkor minden remekművét végigtanulmányozzuk, hogy egy eszmét leljünk, melynek segitségével minden, de minden embert boldoggá, megelégedetté tehessünk: nem leljük meg, nem lelhetjük meg a földön. Nem leljük a varázsszót, mellyel a szegénységet, a szenvedést, betegséget, bünt eltüntethetjük.

Sárból alkotott emberfia nem fogja ezt sohasem lelni a földön, de lelheti a hivő a földön tul, a misztériumban. Azért ne bántsátok az egyszerü jámbor népnek boldogitó álmait a tulvilági jutalomról, ne rontsátok meg gyermeteg együgyü hitét, mely neki erőt ad e földi nyomor elviselésére.

A természetbuvárok megszagolják a természet hulladékait, boncolják a feloszlásnak indult hullát és diadalmasan hirdetik, hogy nem leltek a misztérium virányai felé repkedő lelket. A bölcsész kutatja az élet titkait és arra a meggyőződésre jut, hogy minden, ami létezik, csak agyrém, csak képzelet, beleértve saját testét is, pedig csak kezét tatotta üres koponyán.

A minpennapi kalmárlélek nem hisz, nem kutat, nem kételkedik, közelebb áll még őséhez, a majomhoz, mint az emberhez. Csak az egyszerü, gyermeteg ész tudja, hogy ő egykor Ábrahám puha keblére jut, hogy ott, biztosan kikapja jussát az égi mannából s ő az egyedüli, ak imegelégedett, aki boldog és aki ép lélekkel kikerülhet a háboruokozta iszonyu szenvedésekből.....

Peters Guidó
zongoraművész zeneestélyei.

Hó 9.-én és 10. én városunk zenekedvelő közönsége régóta nem élvezett művészi zongorajátékban, részesült: Peters Guidó zenetanár egy, vérbeli, minden izében művész ember mutatta be 9.-én a nagy nyilvánosság számára a helybeli ág. hit. ev. felső leánynevelő intézet disztermében rendezett szóló-hangversenyen és másnap a nevezett intézet valamint a Domonkos rendi apácák vezetése alatt levő iskolák leánynövendékeinek egy intim estély keretében érett, ragyogó művészetét. Sajnos, a rendelkezésünkre álló szük keret teljesen lehetetlenné teszi, hogy csak némileg is részletezzük az egyes zenedarabok benyomásait. Néhány szóval jellemezve, műsorai majdnem kizárólag a nagy klaszikusok: Händel, Bach, Mozart és Beethoven műveiből voltak össze válogatva. Főleg Mozart és Beethoven darajait játszotta, de nem a megszokott, u. n. akadémikus, modorban, amely inkább csak a forma tiszta és rideg reprudákáiására szoritkozik, hanem teljesen egyéni, impresszióimisztikus, módon. Előadásának alapját mindig valamely gondolat vagy érzelemsorozat képezi, amely az ő képzeletdús és érzékeny lelkében megfogamzik s amelyet szuggesztiv módon tud tolmácsolni a hallgatósággal. Játéka szenvedélyes, emotiós és pathetikus, tele nagy érzeményekkel, miket erőteljes hangszinekkel, változatos, lüktető ritmikával fejez ki. Az ő zenéje csupa lelki élemény és nem zenei architektura, kivévén hogy strukturája architektonikus, amenynyiben minden egyes szólam oly különváltan érvényesül, mintha zenekar játszaná. Ekkép aztán még a merev, formai Bach zenéje is — Liszt átdolgozásában hallottuk tőle a hatalmas G-moll fantáziát és fugát — nem csak a kombináló lángész iránti csodálatot, hanem mély megilletődést is keltett bennünk. Mégis Peters inkább Mozartnál és Beethovennél van igazi elemében. Ő egyaránt otthonos e teljesen ellentétes két szellemi világban. Mozart a haldokló rokoko kecses, derült, mosolygó, az élet bajai felett könnyedén tovasikló korának zseniális megzenésitője. Beethoven egy uj korszak első reprezentánsa: az ő mélyen érző szive, nagy filozóf szellemne megért és megérez mindent, vérez a szenvedő emberiséggel, titáni erővel küzd a kegyetlen sors ellen és ha harcában összeomlik, fájdalmas mosollyal mond le a földi boldogságról, hogy egy más, szebb világ reményében keressen vigaszt.

Ezért Beethoven a világháború feltétlen győztese is, az a gigász, ki zaklatott,

Tárca.

Boszorkányper 1690-ben.

— Régi jegyzőkönyvek alapján. —

Hiába mondotta már Kálmán királyunk, hiába hirdette más okos ember, hogy nincsenek boszorkányok; a nép mégis csak hitt a boszorkányságban vagyis ördogi mesterségben. Sok ártatlan ember esett e babonának áldozatul, mert hiába volt ellenében minden védekezés, ha egyszer ráfogták valakire: hogy boszorkány.

Chernel Kálmánnak Kőszeg város monográfiájából ismerjük a Dürnthaler Teréz elleni boszorkánypert. Most a Vak Orsolya elleni boszorkánypert ismertetem, mely szinte nagyon érdekes és nagyon jellemző az akkori időszakra. Már az is jellemző, hogy a „boszorkány" szót sehol nem irták le a vádiratban, hanem helyette nagy „J" hez hasonló jelet használtak.

1690. évi junius hó 20 ik napján Adamus Mesko a nemes tanácsban „cum solenni juris protestatione poponit: Miképpen ezen „J." nem tudatik micsoda ördoghy mestersigtül és bübájosséghtul viseltetvén féllyre tévén mind e világh hellyol büntetéssit, mind az Isteny félelmet (kedvenc szójárásu akkori időknek) in No. 1689. Ezen N. Város Magyar hegyen lévő Nemes Város barát nevő szőleiben köszöghön Vasvármegyében nagy Boldogh Aszony napjában kapálván Nehay böchületes Lékay Pálnak megh hadgyott Eözvedgyét Marton katát, bizonyos ezen J val eöszvö szóllása vigeth megh fenegette, hogy azon fenegetésse után meghirt Marton Kata az hüdegh Lölésben az J nak ördöghy mesterséghe által nyomorkodott".

Item (folytatom könnyebb megérthetés szempontjából mostani nyelvezetben) ennek előtte két esztendővel a „Kü" (valószinüleg mostani Steiner) szőlőhegy alatti kutnál mosván, néhai Schwarz Ádám megszólitotta, miért mos ottan? erre megfenyegette ezen J Schwarcz Ádámot. Ezen fenyegetése után hamar megbetegedett, sokáig ezen betegségben nyomorkodott, és éppen abban a betegségben meg is halt. Item. E városban és hatásban levő „Barat" (Klausen) nevü szőlőben Marton Pál vincellért megfenyegette, mondván neki: az apád vak volt, de te is vak leszesz. Marton Pál ezen fenyegetés után megis vakult.

E J csaknem minden éjszaka ördögi tudományával repülni járt és ha egy meszöl vajat vitt, annyira szaporitotta, hogy esztendeig beért vele.

1690. évi február 7.-én megjelent Lada János özvegy Torjanicz Judith házánál és ez asszony fiát, kire haragudott, megfenyegette és azon éjszakán megis nyomta olyannyira, hogy sem kezeivel sem lábával nem birt, hanem még az oldalai is megszedersejedvén, a kék helyek egy hét után nagy kinnal kifakadtak (ugylátszik kelevénye volt).

Lázár Marton fiaeskájára megharagudott, mitől hirtelen megbetegedett, hogy a nyavalya is felütötte, miben is meghalt. Az előtt egy esztendővel Vigh Mihály kőszegi lakósnak malacait megbántotta, lábukat összegörbitette, hogy egy nyomot sem mehettek, utána azonban ördögi mestersége által meggyógyitótta.

Megfenyegetvén Damokos Jánost, ettől megbetegedett és harmadnapjára meghalt.

Magához hitegette Damokos János öccsét, majd vele összeveszvén, megfenyegette. A fenyegetés után mindjárt megbetegedett. Betegségében hozzáküldött a boszorkányhoz: eresszen meg neki és ellene ne keménykedjék. A boszorkány megcselekedte és a követség után a legény csakhamar meggyógyult.

Szakály Gáspárnak 3 hetes gyermekét este felé a bölcsőből kiragadván, melyen Sz. Gáspár igen mngindult, azért a boszorkány a gyermeket visszatette. A gyermek azonban mindjárt betegségbe esett, három éjjel nappal sirt, a nyavalya felütötte és a boszorkány által tett betegségben megis halt.

keserü érzemények közt hánytorgó lelkünknek leghivebb megszólaltatója, de még vigasztalója is. Mozart a zord óriással szemben meglehetősen háttérbe került, különösen zongoradarabjai, amelyeknek jó része ugyszólván tul gyermekes és schogy sem egyezik a mai világgal. Annál nagyobb hálára vagyunk kötelezve Peters mester iránt, hogy ő nem csak Mozart erőteljes és mélységes C-moll-fantáziáját játszotta el nekünk, hanem a derüs A-dur-szonátát is. Ami dilettáns előadásban csak alig kelt érdeket, az Peters mesteri ujjai alatt, a legérdekesebb darabok egyikévé vált. Különösen az „Alla turca" elnevezésü végtétel teljesen egy török zenekar illusióját keltette a maga éles, rikácsoló fuvó és üto hangszereivel.

Beethovennek 5 darabját hallottuk tőle, még pedig a legjavából, igy a f. évi 2 ik számunk tárcájában is már méltatott „pasztorál"-szonátát (op. 28), az asz dur-szonátát (op. 26) a gyönyörü változatokkal és a megrendito gyászindulóval, a hires „holdvilág" szonátát ábrándos, melankolikus bevezető részével és viharos presztójával. De talán legérdekesebb volt a nagy fiszmoll adagio Beethoven egyik legutolsó (op. 106) szonátájáról. Müvészek is igen ritkán játszák: egy teljes 8 oldal hosszu adagiót játszani anélkül, hogy a közönség kifáradna, ez kockázatos vállalkozás! E kockázat teljesen sikerült, a hallgatóság nem csak hogy el nem fáradt, de felkezdő gyönyörrel hallgatá Beethoven zeneileg kifejezett lemondását a földi életről.

A babérkoszoru, amelyet az első estén egy kedves kisiány nyujtott át a müvésznek, méltó kifejezése volt annak a nagy és maradandó hatásnak, mit e kiválságos tehetségü zenész közönségünk lelkében keltett. rf.

Helyi hirek.

Róth Sandor jubileuma. Ezt a mi derék polgártársunkat, aki nagy szerénységgel, de még nagyobb buzgósággal már évtizedek óta lelkes gondozója az Ovodának, kedves meglepetésben részesitette hétfőn Nődl Melánia vezető óvónő. Ünnepélyes gyermekelőadást rendezett, melyen természetesen ezt az intézményt buzgón szolgáló volt pénztáros, ellenőr és most gondnok, Róth Sándor is megjelent, de csakis az ünnepség folyamán vette észre, hogy ő az ünnepelt, mikor egy kedves kis ovodás fiu szép versben köszöntötte őt, megemlitve 25 éves működését. A feldiszitett teremben azután élő képeket mutattak be, különböző játékokat, dalokat és verseket. Kiemelendő közülük a „négy évszak," melyben 12 gyermek a 12 hónapot jelképezte megfelelő jelmezben és kezükben tartott tárgyakkal négy csoportra beosztva. Majd Dr. Lauringer János egyesületi elnök szép beszédben méltatta Róth Sándornak negyedszázados buzgó működését az ovoda fentartásáért. A jelenvolt közönség (sajnos, a kis játszóterem még azokat sem tudta mind befogadni, akik tudtak az ünnepélyről) lelkesen megéljenezte az ünnepeltet, ki meghatva köszönte meg a nem várt figyelmet. A szük egyleti körben rendezett szép házi ünnepély a kis ovodások „Hymnus" énekével fejeződött be. — Nődl Melánia kisasszony ezen ünnepély rendezése által a jóleső figyelmen kivül kiváló óvónői képességének és hivatottságának adta tanujelét s mindenki, aki csak az ünnepélyen részt vehetett, kénytelen beismerni, hogy csak rendkivüli türelem és nagy szorgalom volt képes ezt létrehozni, melyből természetesen Huberth Etelka óvónő is kivette részét. Óhajtjuk, hogy még sokáig e hivatásuknak éljenek. Minthogy pedig az Ovoda egyesület nem adott alkalmat arra, hogy a megérdemelt ünnepiés nagyobb nyilvánosság előtt történjen, a sajtónak kötelessége kifejezést adni ama közvéleménynek, hogy Róth Sándornak az Ovoda érdekében egy életen át kifejtett tevékenységét mindig hálás elismeréssel figyelte a nagyközönség és örömmel csatlakozik ünnepeltetéséhez.

Kincs István apátplébánosunk „Rabbulincsek" cimü alkalmi szinműve mult vasárnap óriási sikert aratott a Kulturnáz termében, hol 1000-nél több jelenlevő ünnepelte a közkedvelt szerzőt. Kitünő működevelők pazarul kiállitott jelmezekben nagyszerüen megjátszták hálás szerepeiket, sok tapsban részesültek, csak éppen a szerzőt nem sikerült ravenni, hogy a szinpadon fogadja az ujongó hálás közönség ovacióját, — igy azután ki csak hozzáférhetett a nézők sorában, ott adott kifejezést jeles műve felett tetszésének. A szombathelyi sajtó ugy emlékszik meg ez estélyről, hogy ilyen nagysikerü kedves szórakozásban meg sohasem volt részük. Remélhetőleg nekünk is lesz alkalmunk megismerni ez uj darabját.

Halalozás. Egy kitünő hitves és esodás szorgalmu urinő hunyta le szemét kedden hosszu ideig elszenvedett sulyos betegség után. Hammer Jánosné, a városi kéménységrőmester neje, szü letett Art Róza, akire nagyon sokan emlékeznek, hogy mennyi életrevalósággal vezette annak idején az Art-család üzleteit. Férje és két zsengekoru fia, kiket szeretetével, gondosságával elhalmazott, gyászolják, valamint a kiterjedt rokonság is, de mély részvétet keltett a még csak 45 éves nőnek elhunyta a polgárság minden körében is, melyben mindenkoron őszintén megbecsülték e kitünő asszony üzleti és családi kötelességtudását. Temetése pénteken volt óriási részvét mellett.

Pénzintezetein közgyülése. A „Kőszegi Általános Takarékpénztár" e hó 26.-án délelőtt 11 órakor, a „Kőszegi Takarékpénztár" március hó 3-án d. e. 10 órakor tartja közgyülését, mig a „Kőszegi Hitelszövetkezet" ma délelőtt, mindegyik saját hivatalos helyiségében.

A Hegyforras Szikviz r. t. most fejezte be mult évi mérlegének összeállitását. Az eredmény itt is igen kedvező, mint minden iparvállalatnál, különösen mikor az élvezeti cikket produkál, a nyereség tehát az utóbbi évek nél nagyobb lesz, azonban a vállalat agilis elnöke, Freyberger Sándor, ezt az alkalmat igen helyesen arra használja fel, hogy tekintélyes összeggel megkezdje egy tartalékalapnak a letesitését, melyről való gondoskodás hiányán történt a közelmultban, hogy egy balesetből folyó károsodása miatt mérlege két három éven át mggérezte ennek következményét, sőt egyik esztendőben osztalékot sem fizethetett.

A Mexiko földjeire erős tülekedés van folyamatban. Március 15 ig tüzetett ki elójegyzésre a határidő, de már régen tul van jegyezve. Egészében is, parcellánkent is. Az átlagos kinált ár 2 korona ölenkint. A várható magasabb ajánlatokat számba véve a parcellázandó területert talán még egy milliónál is több lesz a bevétel. A város adósságainak jó összegét fogja ezzel törleszteni s igy kamatterhe jelentékenyen enyhül, ami viszont a pótadó további leszállitását eredményezi.

A kőszegfalvi tocska helyet házépitő célra vasárnap délelőtt 10 órakor fogják elárverezni a polgármesteri hivatalban. Minthogy ölenkinti 20 korona árt már beigértek, valószinüleg ennél jóval többe jön majd a 180 ölnyi házhely. Hja, van most pénz bőven!

Kőszeg város hadikölcsöne. A miniszterium számára készült kimutatás szerint városunk négy pénzintezeténél az eddigi hét hadikölcsönből összesen 12 millió 100 ezer koronát jegyeztek az intézetek saját jegyzésével együtt. Ha figyelembe vesszük, hogy számos tőkepénzesünk és nagyvállalkozóink másutt is jegyeztek és éppen ezek valószinüleg igen jelentéken összeget, a városunkból történt jegyzés még a fentemlitett összegnél is szóval nagyobb.

Ingatlanforgalom. Pertorini Rudolf eladta az Árpád-téren levő házát 9500 koronáért Edler Mihály és nejének. — Gieler Adolf átadja a várkörön levő házának felét neje Gieler Adolfnénak 3000 K. becsértekben. — Tompek Károly eladta a Gürtler dülőben fekvő gyümölcsöst 2200 koronáért Jesztl József és nejének.

Fellobogoztak a várost a békehirekre. Nagy örömöt keltett városunkban is és most már nyugodtabban várják a többi fejleményeket, melyek hadi szolgálatban álló polgaráinkat, fiainkat nemsokára visszahozza hazájukba, családjaikhoz, hitveseikhez, gyermekeikhez és ki-ki hozzáfoghasson egy uj, remélhetőleg boldogabb korszak megalapozásához. Hushagyó kedden már négy év óta nem ünnepeltek, — nem volt vigság, örömmámor, farsangi hangulat. A békehirek e napot megelőzőleg érkezvén, városunkban számos társaság vig estélyre gyült össze és lelkesitő örömmel ünnepelte a közeledő annyira vágyvavárt békét s hogy a hazánkért küzdőknek visszatérését most már nemsokára megérjük. Hej, akkor lesz majd csak igazán ünnep, hegyen — völgyön lakodalom.

A városi cukorszállitmánynak január hónapra eső kvótája még mindig nem érkezett meg. Ebből azután tág fantázia marad arra, hogy mikor kerül a sor a februári küldeményre. A polgármester erre való tekintettel az előző hónapokról megmaradt feleslegből osztatott ki arányos előleg adagokat, melyeket azonban az utóbb kiosztandó kvótába beszámitania kell mert a felsőbb hatóság a megtakaritott menynyiséget az ellátandók lélekszáma alapján számon tartja.

Városi ügyek.

480 918 **Hirdetmény**

A hadisegély kifizetésére vonatkozó uj csoportkimutatások elkeszültek és a városházán betekintés végett ki vannak függesztve.

A hadisegélyt élvezők 3 csoportba lettek beosztva, amelyből látható, hogy érdekeltek melyik csoporthoz tartozik.

A legkezelebbi hadisegély kifizetés f. évi februar 18. án, 19. én, 20-án és 21. én délután 2 órakor történik.

Jambrits Lajos, polgármester.

815 918 **Hirdetmény**

Minthogy a hadvezetőség részére nélkülözhetlen gummanyag behozatala elől teljesen el vagyunk zárva és a szükséglet fedezésénél csupán hazánkban található készletekre támaszkodhatunk:

Felkérem a város közönségét, az iparvállalatokat, intézeteket, kórházakat stb., hogy az ugy fontosságára tekintettel a legkisebb menyiségü gummanyagot is azonnal szolgáltassák be.

Kőszeg, 1918. februar 7.

Jambrits Lajos, polgármester

Echam (Ekamp) Tamás éjjeli baktert megfenyegette, midőn a boszorkány már a fogságban ült. Utána a bakter elment kötelességét teljesiteni. Mig órkodott még, midőn egyszerre a belvárosban körülötte nagy szélvész támadt és az alsó kapunál oly nagy ütés esett rajta, mintha valaki arcul csapta volna, mitől megsiketült. Mivel másnak semmit sem vétett, az ütést a boszorkánynak tulajdonitja.

1689. évi Szent Orsolya tájban Borock Györgyöt felesége előtt megfenyegette és csak hamar megbetegedett egy 12 éves leánykája. E betegségben ugy megromlott a leány, hogy mai napig nem állhat egy lábára sem.

Fenyegetőzött utolján a rabságban is, mondván: ha neki meg kell halni, olyanokat mond utolsó óráján, hogy minden ember csodálkozik rajta és bizony egynehányunk vele meg halni. Mindezekért kivánja a mint afféle bubájos boszorkánynak megégetését.

A boszorkánynak fiscalisa Kozma István ugyan elmondhatta a tribunalis előtt latin nyelven védő beszédét, a végén mégcs csak az történt, mit a városi fiscalis inditványozott. „Minthogy a leadot Idquisiobul azon Jnak Sok röndbeli gonosz ordöngos, bubajozássi, fenyegetőzéssy S azt követte ordongös eselekedeti nylvánságossan kitetszenek. Azért mint affele boszorkany érdeme szerint meghégetetik. Szokás szerint elob megnesigáztatik. A sententiat Vak Orsolyan (valószinüleg vulgo) már junius 22. én végrehajtottak. A sententia értelmében megesigáztak és azután átakarták adni a hóhérnak. Ekkor jelent meg a magistratus előtt P. Pruniter jezsuita és kérte a sententiának olyatén enyhitését, „hogy vitessék feje és ne elevenyen igetessék megh. Accidálván ehez Dietrich Obrist Laidmand maga és Felesige, ifju Gabriani, Kéri Ferencné, Straka, Frissenhausen (biztos) Interpositiojok annuált és gratiat adot a Magistratus".

„Arra nizve a Szabad Mester a Tanácsházra folhivatott és Biró Uram meghparancsolta, hogy mennyen a bortonhazba és vegye kezihez, a mint hogy a Város szekere oda járván a Foghsághoz és a Szekérre folvitetett (a Szokás szerint fol nem hozatott a Tanácsházra) és ugy kivivén az akasztófához és elob a fejét elcsaptа. S ugy azutan ad ragum (mágya) fölvitte, Porrá és hamuvá tette ezen Vak Orsikát".

Ne kivánjuk vissza e „régi jó időket."

— a. j. —

Elnökválasztás. A kőszegi evangelikus nőegylet (nőkoszorucska) közgyülésén a megüresedett elnöki állásra egyhangu lelkesedéssel Dr. Lauringer Istvánnét született Küttel Melánia urasszonyt választották, aki buzgó tevékenységével már régen kiérdemelte az egyesület részéről megnyitvánult fényes bizalmat.

Házvetel. Czeke Gusztáv megvette Dr. Stúr Lajostól a régi „Angyal" koresma nagykiterjedésü háztelket. Azért mondjuk háztelket, mert a rajta levő sok épület csak lebontani való rozoga objektum.

A hadisegély uj megállapitása van most folyamatban a városházán. Mielőt a polgármester mint illetékes megállapitó hatóság megjelölné a kiutalandó segélyt, minden igényjogosultra nézve egy véleményező bizottság veszi azt tárgyalás alá. E bizottságnak tagjai Freyberger Sándor, Balikó Lajos, Tangl Adolf, Wurst Kamil, kik közül az első helyen megnevezett az elnök.

A trafikcsodületet végre még is csak megszüntették. A dohányzók egy jó részének utalványrendszer melletti kielégitése kitünően beválik. Ez nekünk is jól esik tapasztalni, mint akik ezt e lapban már mult év elején megpendítettük. De még eredményesebb lenne, ha még a gyárak, műhelyek, katonák ellátása együttes ellenőrzött kimutatás mellett történnék, ami nagyon könnyen létesithető és nagy időmegtakaritást jelent mindenki javára.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: Tryton. Fantasztikus történet 4 felvonásban. Mici-Mac. Vigjáték 2 felvonásban.

Vidéki hirek.

Vármegyei közgyülés lesz holnap hétfőn. Nem sok tárgya lesz, de mert kormánybizalom és szolgabiró választás is napirenden lesz, elég élénken fog lefolyni.

A bajor kiralyi pár most ünnepli aranylakodalmát Münchenben szük családi körben. Vasvármegye törvényhatósága és Sárvár nagyközsége, melynek a népek őszinte szeretete által körülvett nagybirtokosai, közgyüléseiken emlékeznek meg e nevezetes évfordulóról és táviratban üdvözlik Őfelségeiket.

12 csendőrt vezényeltek Szombathelyre a városi rendőrség megerősitésére. Ezek a vasuton és a külső területeken fognak szolgálatot teljesiteni és igy több rendőr marad a belső terület szolgálatára.

Retikül rablás a vasaton. Vasárnap a szombathelyi pályaudvaron beszállás közben Kendik Irma kőszegi lakos kezéből egy fiatalember kiszakitotta annak retiküljét, melylyel elfutott. A retikül tartalma 360 korona volt. A rendőrség nyomozást indidott.

Leszálitják a lisztadagot. A közigazgatasi bizottság ülésén Herbst Géza alispán jelentést tett a közellátásról. Bejelentette, hogy a korábban elrendelt rekviralásokat, mint amelyek eredményre nem vezettek, miniszteri utasitásra beszüntette és ezzel érvényét veszitette az ő általa megállapitott fejkvóta is. A miniszter a következőkben állapitotta meg a fejkvótát: Tizenöt évnél idősebb ostermelő 13 klgr. gabonát, vagy 17 és fél kiló tengeri, tizenötévnél fiatalabbak és családtagok 9 klgr. gabona, illetőleg 12 klgr. tengeri. A hatósági ellátásra szorulók közül a vasuti és bányamunkások 16 és fél kiló liszt; vasuti mozdonykisérők 15 kiló liszt; éjszakai munkások 12; erdő kitermelő és más nehéz testi munkával foglalkozók 10 és fél kiló; a többi ellatandók 6.6 kiló lisztet kaphatnak. Megállapitotta az alispán, hogy a vármegye kozellátottjai részére egyelőre még a 6·6 kilót sem tudja kiadni, mert a vármegye eddigi 42 vaggon kontingense helyett a jövőre csak 18 at kap és ebből elsősorban a városokat kell ellátni. A jövő hónaptól egyébként már tengeri lisztet is adnak. Konstatálja, hogy sok visszaélés történt. A mult évben nagyobb volt a fejadag és roszszabb a termés, emellett a rekvirálás ezer vaggont eredményezett, mig most alig többet a felénél.

Szökés orosz fogságból. Az acsádi csendőrőrsnél teljesitett szolgálatot Szabó Lajos csendőralőrmester mielőtt hadba kellett vonulnia. A haza védelme azután Volhyniába szólitotta, ahol 1916. junius 6 án hadifogságba esett. Az oroszok Ukrajnában az egyik fogolytáborban helyezték el, onnan pedig munkára adták ki vidékre. A mostani zürzavart használta fel szökésre és most hazaérkezett Acsádra.

Lóárverés Szombathelyen. Szombathelyen e hó 20-án és 21 én egy katonai bizottság a vásártéren lóvásárlásokat log eszközolni. Vásárolnak nyilvántartó lappal ellátott lovakat is, de csakis a járás területéről.

Hulla a lantosfalvi erdőben. A lantosfalvi erdőben kedden a járókelők egy hullára akadtak. A hivatalos vizsgálat megállapitotta, hogy a halott Reinhoffer Ferenc 77 éves gazdálkodó, akit szivszélhudés ölt meg.

Munkásbaleset. A vasuti teherpályaudvaron munkaközben Öri János munkás jobb kezének ujjait a becsapódó vaggon ajtó elvágta. A mentők kötozték be és lakására szállitották.

Egy kronika.

Őfelsége a nemzethez és a katonákhoz lelkes öromtől áthatott szózatot adott ki az első békekotés alkalmából és hálásan megemlékezik a harcosok és otthon küzdők s hazáért hozott áldozatokról, egyben a teljes békekotésig való további kitartásra buzditva minden jó hazafit.

A választojogi javaslatot e héten is tárgyalta a képviselőház bizottsága. A legtöbb munkapárti megnyugszik a javaslatban, ha a magyarság államirányitó joga biztosittatik. Tisza több órás beszédben indokolta hazafias aggodalmát és adatokkal bizonyitotta be, hogy a tulzott jogkiterjesztés mind veszedelmeket hozott a népekre, legvilágosabb példája az osztrák viszonyok.

Bizottság a katonai javak leszerelés utáni felosztásaban. A hivatalos lap szerdai számában megjelent a miniszterelnök rendelete bizottság alakitásáról, melynek kötelessége a leszerelés folytán feleslegessé váló katonai javakból a Magyarországra eső rész, a közgazdaság érdekeinek megfelelő módon való felosztása. A miniszterelnök a bizottság elnökévé az átmenetgazdasági minisztert, tagjaivá az igazságügyminiszteriumon kivül az összes miniszteriumok és Horvát-Szlavon és Dalmátország bánjának kiküldöttett jelölte ki.

Rendelet a ragasztott talpak keszitéséről. A hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét a több börrétegből ragasztott talpbőrpótló anyagok készitésmodja tárgyában. A rendeletben megengedi a miniszter, hogy ilyen talpakhoz nem vizálló anyagot is használhatnak, ha az a célnak mégis megfelel. Kimondja továbbá, hogy ezeknek a ragasztott talpaknak feltünően „nem vizálló" jelzéssel kell ellátva lenniök.

A vasanyagok forgalmának szabalyozása. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormány rendeletét, amely a vasanyagok forgalmát szabályozza.

Egy millió tonna gabona Ukrajnából. Megbizható forrásból értesülünk, hogy még a hét folyamán megkezdik a külügyminszteriumban azokat a tárgyalésokat, melyeknek főtárgya lesz megbeszélése azoknak a módozatoknak, hogy miképpen lehetne minnél előbb elszállitani Ukrajnából az ottani gabonafölösleget, amit egy millió tonnára becsülnek. Az előzetes erre vonatkozó tanácskozások már folynak.

Az utolso oroszok kivonulása. Csikvármegye tölgyesi járásából, mely a legutóbbi napokig az oroszok kezén volt, az ukrán különbéke és az orosz háboru befejezése folyamán az ellenség kivonult. Ezzel megtisztult az utolsó talpalatnyi magyar föld is és szabaddá vált Erdélynek ez a szelső keleti csücske, amely a legtovább szenvedett a háborus nyomoruság alatt.

Hirdetmény.

A Kőszegi Hegyforrás Szikvizgyár R. T.

1918. évi március hó 3.-án, délelőtt 11 órakor

Kőszegen a városház közgyülési termében

rendes évi közgyülését

fogja megtartani, amelyre az igazgatóság a t. c. részvényeseket ezennel tisztelettel meghivja.

A közgyülés tárgyai:

1. Az 1917. évi zárszámadás előterjesztésével kapcsolatban igazgatósági jelentés a lefolyt üzletévről. 2. A tisztanyereség hovaforditása fölött való határozat hozatal. 3. A felügyelő bizottság jelentése. 4. A felmentvény megadása. — A közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, aki részvényét ill. részvényeit a közgyülést megelőzőleg 3 nappal a cég pénztárosánál: Isovits István urnál, helyben, a szelvényekkel együtt letette. A zárszámadás ugyanott a mai naptól kezdődőleg bárki által betekinthető. 1917. évi zárómérlegünk a következő:

Vagyon:		Teher:	
Pénztári készpénzállomány	1337·34 K	Részvénytőke	12000·— K
Pénzintézeteknél elhelyezett készpénz	4607·92 „	Tartalékalap	2600·— „
Ingatlan	8800·— „	Különtartalékalap	4100·— „
Berendezés, teljesen leirva	—·— „	Fel nem vett osztalék	216·— „
Fogat	3000·— „	Adóhátralék	400·— „
Szikviz és garanz üveg készlet	6300·— „	Nyereség áthozat 1916-ról 182·40 kor.	
Ásványviz „	753·60 „	Folyó é. nyer. 5600.46 „	5782·86 „
Málnaszörp és szikviz „	200·— „		
Takarmány „	100·— „		
Összesen:	25098·86 K	Összesen:	25098·86 K

Kőszeg, 1917. évi december 31. én.

A pénztárért: *Isovits István* s. k. ig. tag, pénztáros.

Az igazgatóság: *Fuchs János* s. k. ig. alelnök. *Freyberger Sándor* s. k. igazg. elnök.

A könyvelésért: *Gratzl Gyula* s. k. h. könyvelő.

Dorner Ferenc s. k., *Flamisch Gusztáv* s. k., *Horváth Mátyás* s., *Kampits Gyula* s. k., *Mayer János* s. k., *Perkovits János* s. k.

A cég felügyelő bizottsága a következőket jelenti: A cég működését élénk figyelemmel kisérve, arról győződtünk meg, hogy az üzletmenet mindenben megfelelő. Az évi zárszámadást átvizsgálva, azt a tényleges vagyonállománnyal, bevételekkel és kiadásokkal minden tételben megegyezőnek találtuk. Az igazgatóságnak a közgyülés elé terjesztendő inditványához hozzájárulunk, azokat elfogadásra ajánljuk s a felmentvénynek minden irányban való megadását kérjük.

A felügyelő-bizottság:

Biritz Jakab s. k., *Lauringer Elek* s. k., *Möhr Vilmos* s. k.

Kőszeg, 1918. évi február hó 15. én.

Hirek a háboruról.

Ostromállapot Oroszországban. Stokholmi távirat szerint egész Oroszországban kihirdették a szigoru ostromállapotot. A pestis és kolera mint nagyobb mértékben egyre terjed. A halandóság óriási arányokat ölt. Péterváron meghal naponként átlag hatszáz ember. Péterváron ujabb zavargások voltak.

Amerikai csapatokat várnak az olaszok Orlando miniszterelnök a lapok munkatársai előtt a folyó évet döntőnek mondotta, miután csupán olasz földre százötvenezer főnyi amerikai csapat érkezik, ami megadja a lehetőséget a dontő eredményre.

Romania békét akar. Jassyból érkezett megbizható jelentés szerint Averescu uj kormányalakitása még nem teljes. Averescu programja, amelynek alapján kormányt alakit: a központi hatalmakkal való béke.

Az orosz hadsereg leszerelése. A tárgyalásra kiküldött német-magyar-osztrák-orosz bizottság vasárnap tartott ülésén az orosz delegáció elnöke kijelentette kormánya nevében, hogy Oroszország formális békeszerződés mellőzésével a hadiállapotot megszüntnek tekinti és elrendeli az orosz haderők azonnali teljes leszerelését. Az igy előállott helyzetből kifolyólag a központi hatalmak és Oroszország közötti diplomácia, konzularis, jogi és gazdasági viszonyra vonatkzólag szükségés további tárgyalásokat Trotzkij az érdekelt kormányok közvetlen érintkezésére és a központi hatalmak Péterváron tartózkodó bizottságaira kivánja bizni.

Románia a válaszuton. A párisi román követ az egyik párisi lap munkatársának az ujonnan kialakult helyzetről nyilatkozva, többek között a következőket is mondotta: Oroszország most tanusitott magatartása folytán tovább már nem is lehet gondolni arra, hogy Románia folytassa az ellenállást a központi hatalmakkal szemben.

Köszönetnyilvánitás

Azon számos részvétnyilvánulásért, amelyekben drágá, felejthetetlen nőm illetve anyánk

Hammer Jánosné

szül. Art Rosina

elhalálozása alkalmából részesültünk, valamint mindazoknak, akik temetésén részt vettek, a legmelegebb, hálás köszönetét nyilványitja

Kőszeg, 1918. február 16.-án.

Hammer János
kéményseprőmester
és családja.

Egy földszinti ház

a Palfisch-utcában 22. sz. a., mely áll 2 utcai szobából, 1 konyha, 2 kamrából, pincéből s egyéb hozzátartozókkal, valamint egy 34 □-ol kitünő kerttel szabad kézből eladó.

Tenyész kan

1 éves kese, siskafülü, eladó. **Bodovics Györgynél, Nagycsömötén.**

Magányos uriasszony

részére egy 2 szobás száraz **lakás** keresettik. Tudakozódni e lap kiadóhivatalában

---

"Hengerszék hengerek rovátkolása és csiszolása

leggyorsabban a téli hónapokban eszközölhető. küldje tehát hengereit azzal a **Magyar Motor és Gépgyár Részvénytársasághoz. Szombathelyre.**

Alma.

szép elsőrendü almára vevő vagyok, kisebb nagyobb mennyiségben, kérek ajánlatot az ár minőség és a mennyiség megjelölésével. Lédner gyümölcs és csemege kereskedő. Budapest, József utca 9.

Meghivó

a Kőszegi Általános Takarékpénztár Részvénytársaságnak

1918. évi február hó 26.-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartandó

42. évi rendes közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1917. évi üzletről.
2. Az 1917. évi mérleg és eredményszámla előterjesztése és a nyereség feletti határozat.
3. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztikar részére adandó felmentvény.
4. Mandátumuk lejárta folytán, elnök, alelnök, felügyelő bizottsági és igazgatósági tagok helyeinek választás utján leendő betöltése.

Kőszeg, 1918. február hó 14.-én.

Az igazgatóság.

Mérleg. Vagyon: Pénztárkészlet 119.844·72, jelzálogkölcsönök 1,317.229·10, kezeselt kotvények és lombard 23.814·20, váltók 229.359·13, értékpapirok 803.554·70, ingatlanok (intézetiszekház stb.) 115.998·40, folyószámla adósok 329.628·54, más pénzintézeteknél 1,727.584·84, hátralékos jelzálog, váltó, lombard stb. kamatok 102.097·96, előrefizetett adó 1.200, hátralékos házbér 180, berendezés értéke 2.124·51 korona, összesen 4,789.033 kor. 10.

Teher: Nyereségáthozatal 1916-ból 4.737·45, részvénytőke 200.000 kor., tartalék alapok 233.732·21, nyugdijalap 80.905·15, betétek 3,214.298·60, folyó számlahitelezők 976.722·26, átmeneti kamatok 20.051·19, fel nem vett osztalék 180, előre fizetett házbér 271·50, kamatadó 4.893, tiszta nyereség 41.611·99.

Eredményszámla. Veszteség: Kifizetett kamatok 146.366·83, vegyes kiadásokért 2.685·74, adókért 16.994·53, házfentartásért 967·75, üzleti költségért 3.576·57, fizetésekért 18.895·38, adományokért 409, nyereségáthozat 4.737·45, nyereség 36.874·54.

Nyereség: Nyereségáthozat 4.737·45, kamatjövedelemért 221.242·70, vegyes bevételekért 2.179·55, házbérek 3.258·09,

Kincs István elnök, Mohr Vilmos alelnök, Eisner Kamil, Hammer Gyula, Müller Ferenc, Seybold Gusztáv, Seybold Kálmán, Dr. Stúr Lajos, Tangl Adolf igazgatósági tagok, Baumgartner János, Koczor Lajos, Róth Sándor felügyelő bizottsági tagok. A könyvelésért: Kőszegi József ügyvezető, a pénztárért: Seybold Kálmán.

Jegyzet: Az alapszabályok 53. §-a értelmében „szavazatra csak az a részvényes jogosult, ki részvényét a közgyülést megelőző három hónappal a részvénykönyvbe bevezettette és azt legkésőbb egy nappal a közgyülés előtt a hivatalos óra tartamáig a pénztárnál elismervény ellenében leteténeyezi, mely elismervény szavazata leadásánál igazolási jegy gyanánk szolgál.

Az üzletkimutatás és mérleg a közgyülést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében megtekinthető.

Meghivás.

A kőszegi takarékpénztárnak

1918. évi március hó 3.-án délelőtt 10 órakor Kőszegen saját helyiségében

tartandó

rendes évi közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság s a felügyelő bizottság jelentése, az 1917. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése s határozat hozatal az 1917 évi tisztanyeremény felosztása s a felmentvény megadása felett.
2. Határozat hozatal az alaptőke felemelése tárgyában.
3. Az alapszabályok módositása és ezzel kapcsolatban a nyugdijszabályzat módositása.
4. Igazgatósági elnök és alelnöknek, felügyelőbizottsági 3 rendes és 1 póttagnak és 5 igazgatósági tagnak 3 évi időtartamra való választása.

Mérleg. I. Vagyon. 1. Pénztár: Kor. 366.349·45 — 2. Ingatlanok: Kor. 69.111·79 — 3. Értékpapirok: K 4.509.015·—. 4. Kölcsönök: K 9.387.175·27. — 5. Pénzintézetek: K 2.496.517·97. — 6. Alapok: K 471.710·02. — 7. Különfélék: Kor. 213.228·52. — **II. Teher.** 1. Részvénytőke: K 240.000·—. 2. Tartalékok: K 805.327·81. — 3. Betétek: K 15.919.715·49. — 4. Letétek: K 137.288·86. — 5. Különfélék: Kor. 259.652·79. — 6. Nyereség: K 178.223·07.

Jelen mérleget pontosan felülvizsgáltuk s teljesen rendben találtuk. — A felügyelőbizottság: *Chernel István* s. k. elnök. *Küttel Dezső* s. k. *Lauringer Elek* s. k. felügyelőbizottsági tagok.

A közgyülésen az a reszvényes bir szavazati joggal, akinek részvénye 3 hónappal a közgyülés előtt, a takarékpénztár részvénykönyvében nevére bejegyeztetett, s aki részvényét a szelvényivvel együtt 8 nappal a közgyülés előtt a takarékpénztárnál letette.

Az üzletkimutatás s mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében betekinthetők.

Kőszeg, 1918. évi február hó 9.-én.

Az igazgatóság.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.